

แบบฟอร์ม Knowledge Capture

เรื่อง การเพาะกล้าไม้ตะเคียนทองโดยไม่ตัดปีกเมล็ดไม้

สรุปโดยนายปรัชญา ศรีสุรักษ์.....หน่วยงานงานสวนป่าหนองเม็ก.....

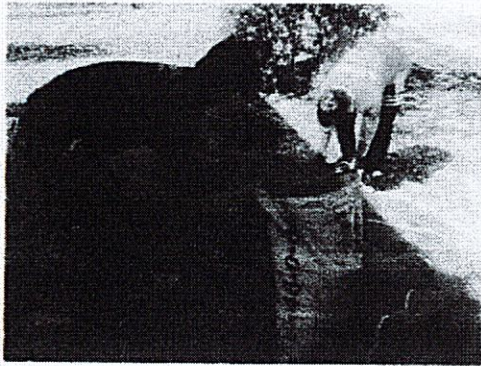
1. บริบท หรือความเป็นมา

ปัจจุบันสวนป่าที่ปลูกยางพาราขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ จะมีการปลูกไม้ดีมีค่าในร่องกลางของยางพารา เพื่อเป็นการใช้ประโยชน์ในพื้นที่แปลงยางพาราเพิ่มขึ้น ซึ่งไม้ตะเคียนทองเป็นชนิดไม้ที่มีความเหมาะสมชนิดหนึ่งในการปลูกในร่องกลางระหว่างแถวของไม้ยางพารา จึงมีความต้องการในการเพาะกล้าไม้ตะเคียนทองเพื่อใช้ปลูกในสวนป่าต่าง ๆ ขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ที่มีแปลงยางพารา ซึ่งโดยปกติการเพาะเมล็ดไม้มีปีกทำได้โดยการ ตัดปีก ออกก่อน แล้วจึงนำไปแช่น้ำอุณหภูมิปกติ หรือน้ำอุ่น 20 นาที ถึง 3-5 นาที แล้วแช่น้ำเย็น 12 ชั่วโมง เพื่อให้น้ำซึมเข้าสู่เมล็ดและเร่งการงอก ซึ่งการตัดปีกจะช่วยลดระยะเวลาในการเพาะและเพิ่มอัตราการงอกของเมล็ด ซึ่งผู้เพาะกล้าจะนำเมล็ดไม้หลังจากตัดปีกและแช่น้ำนั้น ไปหว่านในแปลงเพาะเพื่อนำกล้าไปชำลงถุงต่อไป นั้น

จากการสังเกตในการเก็บเมล็ดไม้ตะเคียนทอง พบว่า หากมีฝนตกและมีอุณหภูมิที่เหมาะสมเมล็ดไม้ตะเคียนทองจะมีการงอกรากออกมาเล็กน้อย จึงได้ทำการทดลองเพาะเมล็ดไม้ตะเคียนทองโดยไม่ตัดปีกและไม่หว่านในแปลงเพาะชำกล้า โดยทำการเก็บเมล็ดไม้ตะเคียนทองที่มีอายุเหมาะแก่การเพาะกล้านำมาแช่น้ำในอุณหภูมิปกติประมาณ 12 ชั่วโมง แล้วนำใส่กระสอบหรือถุงปุ๋ยทิ้งไว้และคอยสังเกตเมื่อเมล็ดไม้ตะเคียนทองมีรากงอกแล้ว นำมาชำลงถุงเพาะชำโดยไม่ตัดปีกเมล็ดไม้ แต่อย่างใด ซึ่งลดขั้นตอนเวลาและแรงงานที่ใช้ในการตัดปีก นอกจากนี้เมล็ดไม้ที่มีรากงอกแล้วเมื่อนำมาชำลงพบว่ากล้าไม้มีอัตราการรอดตายสูงเกินกว่า 95 เปอร์เซ็นต์ เพราะไม่มีการกระทบกระเทือนในขั้นตอนที่ถอนกล้าในแปลงเพาะที่หว่านเมล็ดไม้ไว้

2. วิธีการ / ขั้นตอน หรือกระบวนการที่ได้เรียนรู้

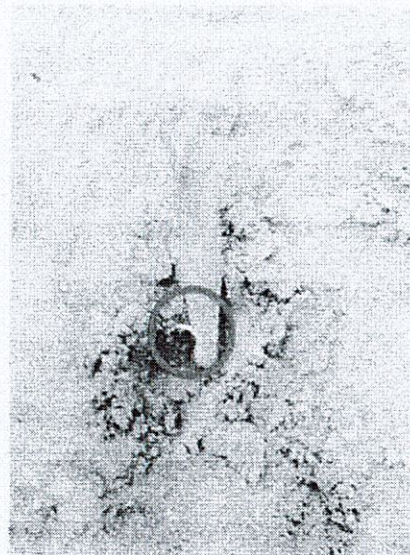
1. เก็บเมล็ดไม้ตะเคียนทองที่มีอายุเหมาะสมในการงอก

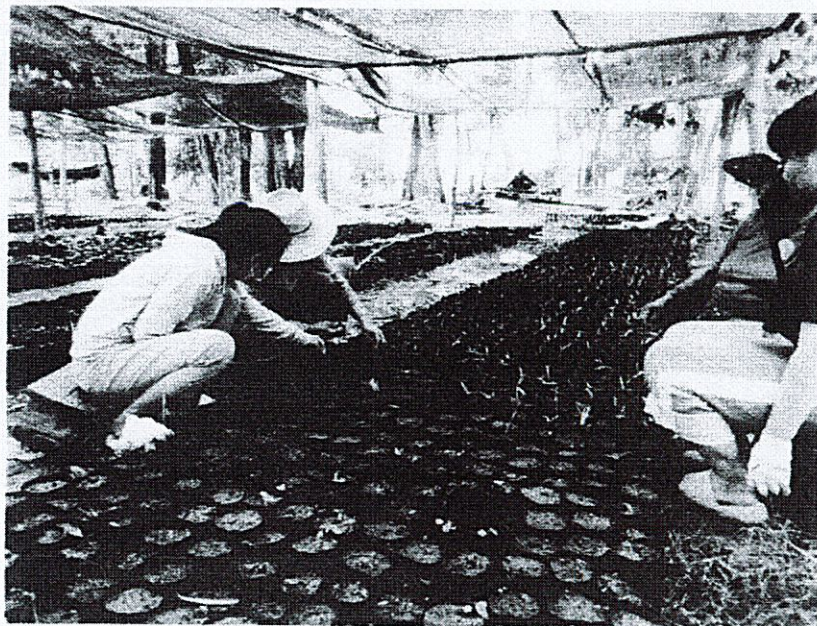
2. นำมาแช่น้ำในอุณหภูมิปกติประมาณ 12 ชั่วโมง แล้วนำไปใส่กระสอบหรือถุงปุ๋ยทิ้งไว้

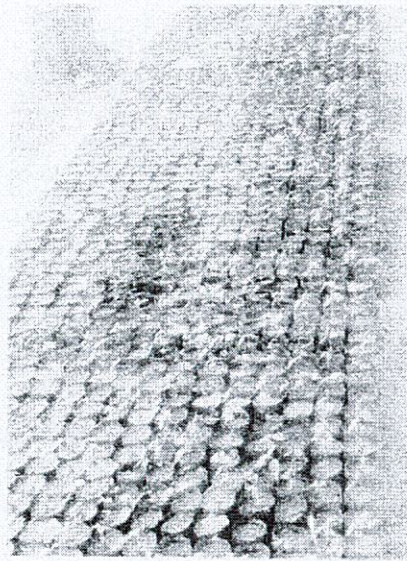
3. คอยสังเกตเมื่อเมล็ดไม้ตะเคียนทองมีรากงอก

4. นำมาชำลงถุงเพาะชำโดยไม่ได้ตัดปีกเมล็ดไม้ แต่อย่างไร

5. กล้าไม้มีอัตราการรอดตายสูงเกินกว่า 95 เปอร์เซ็นต์ เพราะไม่มีการกระทบกระเทือนในขั้นตอนที่ถอนกล้าในแปลงเพาะที่หว่านเมล็ดไม้ไว้

3. เทคนิคหรือกลยุทธ์ที่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้

- ลดขั้นตอนเวลาและแรงงานที่ใช้ในการตัดปีก นอกจากนี้เมล็ดไม้ที่มีรากงอกแล้วเมื่อนำมาชำลงพบว่ากล้าไม้มีอัตราการรอดตายสูงเกินกว่า 95 เปอร์เซ็นต์ เพราะไม่มีการกระทบกระเทือนในขั้นตอนที่ถอนกล้าในแปลงเพาะที่หว่านเมล็ดไม้ไว้

- อาจปรับปรุงไปใช้สำหรับเมล็ดไม้ที่มีปีกขนาดเล็กอื่น ๆ และมีผิวของเมล็ดไม้แข็งได้ เช่น กระบาก รัง ได้เป็นต้น

พะยอม

ฮ้าง(รัง)

บาก(กะบาก)

4. ประเด็นความรู้ที่สำคัญ

ดำเนินการเผยแพร่และถ่ายทอดความรู้ในการเพาะกล้าไม้ตะเคียนทองโดยไม่ตัดปีกเพื่อลดขั้นตอนเวลาและแรงงานที่ใช้ในการตัดปีก นอกจากนี้เมล็ดไม้ที่มีรากงอกแล้วเมื่อนำมาชำถุงพบว่ากล้าไม้มีอัตราการรอดตายสูงเกินกว่า 95 เปอร์เซ็นต์ เพราะไม่มีการกระทบกระเทือนในขั้นตอนที่ถอนกล้าในแปลงเพาะที่หว่านเมล็ดไม้ไว้

5. บทสรุป

การถ่ายทอดความรู้ในการเพาะกล้าไม้ตะเคียนทองโดยไม่ตัดปีกเพื่อลดขั้นตอนเวลาและแรงงานที่ใช้ในการตัดปีก นอกจากนี้เมล็ดไม้ที่มีรากงอกแล้วเมื่อนำมาชำถุงพบว่ากล้าไม้มีอัตราการรอดตายสูงเกินกว่า 95 เปอร์เซ็นต์ เพราะไม่มีการกระทบกระเทือนในขั้นตอนที่ถอนกล้าในแปลงเพาะที่หว่านเมล็ดไม้ไว้

.....